

Мануш Романо ПРЕД ПОРТИТЕ НА РАЯ

Цигански късмет притча

Старинно предание разказва как свети Петър дарявал щастие на хората. Пред сияйните двери на рая пристигнал призори циганин, с малка маймунка. Почукал на портата и едно прозорче се откряло.

– Кой чука?

– Аз съм, свети Петре!.. Циганинът от...

– Подранил си, сине! Ела подир час. Циганинът си глътнал езика. Какво щастие! Лице в лице с благия светец. Седнал до един пън и заспал.

Върволица народ се източила край него, без той да разбере.

Наоколо хвърчали ангели крилати, но и тях не видял как летят.

Гръм и мълния разтърсили небето. Маймунката се изплашила, циганинът се събудил.

– Не бой се, Мунче, мъничко маймунче! Подранили сме. Разбираш ли? Ние сме първи пред портите и ще вземем агалъка. Който рано става, нему Бог помага!

Облаците се сгъстявали. Светкавици проблясвали. Завалил пороен дъжд. Дочул се ситен тропот на копита. Ей го и мустакатият българин, яхнал шарено магаре.

– Тю-у, бре!.. Какъв дъжд!..

Слязъл от магарето. Извадил пешкир и почнал да се бърше.

– Ти кой си, бре? – приближил се и застанал пред циганина.

– Аз ли?.. Аз съм първият, „подранилия“, както казва...

– Кой казва?..

– Оня, дето знае какво да казва! – на свой ред минал пред българина.

– Хъм!..

– Ти, байно, дойде и ме завари тук, нали?..

– Е, та? – отново застанал пред соперника си.

– Тъй ли?

– Тъй!

Циганинът го грабнал и го поставил зад себе си:

– Тука ти е мястото!

– Ти ли ще ми кажеш? – ритнал го по задните части.

Циганинът отвърнал на удара с удар.

Хванали се яко – кой кого! Тропот на копита прекъснал двубоя. Мълчание.

– Срещали сме се някъде, чорбаджи... – рекъл българинът.

– Сигурно! Комшии сме... Един стобор ни дели... – отвърнал циганинът.

– Ами защо се караме и бием?

– Защото сме глупаци!..

– Вярно, бе! Дай си ръката!..

– Хаирлия да е! – рекъл влизаният турчин и спрял белия си кон пред тях.

– От радост забравих да почерпя – и той поднесъл кесия с бонбони. – Заповядайте!.. И вие, чорбаджи!.. Вземете си!

Двоицата си взели от бонбоните, а турчинът продължил:

– Тук е забранено да се пие. Като стигнем на земята, ще ви почерпя с домашна ракия и стогодишно вино. Сега се почерпете с бонбони! Европейски!

И двамината взели повторно.

– По какъв повод черпите, чорбаджи? – попитал българинът.

Гръм и мълния. Небесата се разтворили. Ангелски гласове заприпявали химни.

Върху бял облак се явил Бог Отец. Над него кръжал гълъб.

– Мир вам! – рекъл Господ Бог.

Просителите паднали на колене: „О, Боже!“

Евреинът:

– Помни ми думата. Агалъкът е даден.

Българинът:

– Не, агалъкът е мой!.. Отколе го чакам.

Циганинът:

– Аз съм преди тебе!

Евреинът промълвил:

– Двама се карат, третият печели.

Българинът припряно се възмутил:

– Господи Боже, какви са тия работи? Аз...

Господ Бог отсякъл:

– Ти в работата ще си намериш късмета.

Евреинът се намесил:

– Не се меся в чужди сметки, дойдох за агалъка.

Господ Бог се усмихнал:

– Ти със сметки ще си изкарваш препитанието.

Циганинът се възмутил:

– Господи, какви са тези маскарлъци? Пръв дойдох, последен си отивам.

И рекъл Господ Бог:

– Ти с маскарлъци ще си изкарваш хляба.

Циганинът въздъхнал:

– Какво да се прави? Цигански късмет! И на това съм благодарен. Да вървим маймунче. Път ни чака.

Тръгнал циганинът по широките друми, с маскарлъци да си изкарва храната.

* агалък/тур./ – господаруване, заповедничество, охолство